

FAIR-PLAY

V RAČI

ČÍSLO: 1 ROČNÍK: 2008

ČO NÁJDETE
V TOMTO
ČÍSLE

Záhľadné účtovanie

Ak si chcete dať natrieť plot, nikomu nebude prekážať, keď prácu zveríte kamarátovi. A nikto vás nebude kritizovať ani vtedy, keď sa na cenu spýtate až potom, ako farba na plote dávno zaschla. Ak by ste však takto postupovali ako starosta, či zamestnanec verejného úradu, vyvoláte mnohé otázky.

A účtovníctvo Rače také otázky kladie... Ide o chybu krásy, či hlbší problém?

ROZHOVOR

O SAMOSPRÁVE
S V. NIŽŇANSKÝM

str. 2 - 4

ODMENY POSLANCOV
ZA ROK 2007

str. 5

ČO POSTAVIA NA
RADNIČNOM NÁMESTÍ?

str. 6 - 7

POSLANECKÝ BIZNIS
- AKO POSLANCI
OBCHODUJÚ S RAČOU

str. 8

CHAOS V ÚČTOVNÍCTVE

str. 1 a str. 9

NÁZORY, VŠELIČO

str. 10

Meno podnikateľa Mariána Čuháka figuruje na zozname dodávateľských faktúr často. Je totiž významným dodávateľom potravín pre verejné stravovanie v mestskej časti. S Račou má uzatvorenú kúpnu zmluvu na tri roky v hodnote 3,8 milióna korún. V roku 2006 kandidoval podnikateľ na starostu a zároveň aj na poslanca miestneho zastupiteľstva. V račianskej firme Bytofond pôsobil ako člen dozornej rady.

Vie Rača, za koľko objednáva tovar?

V účtovnej evidencii k dodávkam potravín od podnikateľa z roku 2007 sa takmer v každom prípade opakuje tá istá chyba. Dátum vystavenia objednávky na tovar je neskorší ako dátum vyhotovenia a splatnosti faktúry a dokonca aj ako dátum prevzatia tovaru. „Neskorší? Tak to asi ťažko. Ja si najprv objednávam a až potom mi dodávajú. Tie objednávky boli asi robené dodatočne. A nikto si nevyšimol dátum,“ povedala daňová poradkyňa Magdaléna Feniková.

To, že v evidencii nesedia dátumy, je možno na prvý pohľad formálna chyba. Audítor Vladimír Polák ju označil za jednoznačnú: „Najprv si musím objednať, potom to musím spraviť a potom mám právo fakturovať,“ povedal a dodal, že ak by našiel takú chybu počas auditu, faktúru by neuznal ako oprávnenú.

Tento postup nie je len v rozpore s logikou, ale aj so zmluvou medzi Mariánom Čuhákom a mestskou časťou z roku 2004, v ktorej sa píše, že úhrada faktúr sa uskutočňuje do 25 pracovných dní odo dňa obdržania faktúry, a prípadné telefonické objednávky majú byť v lehote do 48 hodín doplnené písomne.

To, či Rača vôbec vie, za koľko kupuje dovážané potraviny, je otázne. V každom prípade to nemá žiadnym spôsobom zdokumentované.

Písomné dokumenty túto znalosť cien neznačujú a mali by predsa odrážať realitu.

(pokračovanie na str. 9)

Milé čitateľky a čitatelia,

prvé tohtoročné číslo nebude plné poetických výhľadových tém, ale veľmi prozaicky ho zaplníme rôznymi pohľadmi na račianske financie. Ostatné mesiace starého roka sme venovali hlbšiemu štúdiu vybraných aspektov samosprávnej ekonomiky. Zdravé financie a dobrý stav miestnej pokladne sú kostrou každej komunity.

Pozreli sme sa preto na niektorých dodávateľov Rače, najmä spomedzi poslancov a skúmali sme, čo vlastne Rači poskytujú a či je vzájomný ekonomický vzťah korektný. Našej analýze neunikol ani predaj rozsiahlych pozemkov pre plánované nové centrum Rače. Narazili sme na

mnohé šokujúce fakty a otázky, ktorých podstatnú časť nájdete v tomto čísle. Najdôležitejšou z nich je, či boli pozemky predané za primeranú cenu, a či vôbec poslanci pri schvaľovaní predaja vedeli, čo bude na pozemku o pár rokov stáť. Príbeh, ktorý si prečítate má aj pokračovanie v podobe ďalších závažných otáznikov. To pre vás pripravujeme do budúceho vydania.

No a napokon číslo hádam osvieži aj rozhovor – tento raz s človekom z neračianskeho prostredia. Naš respondent - Viktor Nižňanský síce nie je súčasťou vašej komunity, ale základy aj pre jej fungovanie vymýšľal a realizoval práve on. Pýtali sme sa ho, ako je s výsledkom spokojný.

Príjemné čítanie,

Zuzana Wienk

ČO JE S KINOM NÁDEJ?

Hoci poslanci mestskej časti Bratislava-Rača v máji 2007 odsúhlasili predaj kina Nádej, predat sa nemôže (zatiaľ).

Primátor mesta totiž už začiatkom júna Rači napísal, že súhlas na odpredaj budovy a príslušných pozemkov neudeluje. Budova tak ďalej chátra, hoci prostriedky na jej obnovu pôvodne vyčlenené boli.

Poslanci rozhodli o odpredaji na základe analýzy, ktorá tvrdila, že opraviť a prevádzkovať budovu je neefektívne. Rátala pritom s prenájmom 1200 korún za m², hoci prenájmy v Rači sú aj trikrát drahšie. (kr)

Viktor Nižňanský: Tragédiou sú ľudia, ktorí chcú v politike zarobiť

Viktor Nižňanský rozmýšľal o tom, ako preniesť rozhodovanie čo najbližšie k ľuďom a čo najďalej z centra ešte v čase, keď väčšina slovenských politikov o slove decentralizácia ani nechyrovala. Bol autorom a hlavným motorom významnej reformy verejnej správy, ktorá preniesla na obce a mestá rozsiahle kompetencie aj peniaze. Neskôr sa stal splnomocnencom vlády pre túto reformu a dozeral na jej rozbehnutie. Teraz pracuje v súkromnej sfére ako konzultant a výskumník.

Keď ste pripravovali reformu verejnej správy, určite ste mali obraz o tom, ako by mala samospráva optimálne fungovať. Ako ďaleko sú v súčasnosti samosprávy od optimálneho fungovania?

Určite sa to nedá vyjadriť percentuálne, čaro decentralizácie spočíva v tom, že z jednej komunity, štátu, vzniklo 2 900 komunít. Samospráva, to nie sú len volené orgány. Samospráva, to sú občania. Tam, kde existuje určitá ochota spolupracovať a podieľať sa na správe vecí verejných, je to určite funkčnejšie ako tam, kde je ešte vzťah akoby z minulého obdobia, že občania sa neangažujú a čakajú, o čom rozhodnú starosta a zastupiteľstvo. Samozrejme, potom chýba aj verejná kontrola a diskusia o vážnych problémoch mesta.

Viete o nejakej vzorovej komunite a naopak o nejakom negatívnom extrém?

Určite sa to ľahšie aplikuje v menších mestách, kde sa ľudia viac poznajú. Preto má Bratislava mestské časti, aby bolo zastupiteľstvo k obyvateľom bližšie. Všeobecne si však myslím, že spoločnosť by mala ešte dorásť, aby sme sa vedeli omnoho lepšie „samospravovať“ a permanentne nečakali, že niekto zhora bude riešiť naše problémy.

Takže ste zatiaľ spokojný s hlavnou myšlienkou a jej aplikáciou?

Určite som spokojný, lebo je to zásadná zmena, a je to vidieť. Som hlboko presvedčený, že keby to zostalo v rukách centrálnej vlády, nenastal by v mestách taký rozvoj, nevidíme toľko investícií, údržieb alebo opráv, toľko nových zariadení. Keď sa peniaze pridelovali z centra na základe nejakých normatífov, tak to jednoducho nefungova-

FOTO: Zuzana Wienk

lo, mnoho peňazí sa používalo úplne iným spôsobom.

Číže samospráva na Slovensku funguje.

Samozrejme. Musíme sa na ňu pozerieť v globále. Žili sme do roku 1989 v spoločnosti s inými pravidlami hry. Ľudia si príliš navykli na to, že štát za nich čosi vyrieši. V týchto rámcach to na miestnej úrovni funguje dobre.

Kde vidíte najväčšie problémy, ktoré zhoršujú fungovanie samosprávy?

Myslím, že to záleží od ľudí. Tam, kde sú ľudia schopní komunikovať, nemajú bočné úmysly a nechcú zneužívať nejaké výhody, tam to funguje lepšie. Preto hovoríme o potrebe transparentnosti a rôznych opatreniach. Možno sa to zle počúva, ale

je dôležité, aby sa čoraz viac diskutovalo. Lebo druhým problémom je pasivita ľudí. Nezvykli sa angažovať vo verejných veciach. Možno je to spôsobené aj obdobím transformácie. Spoliehali sme sa predtým na štát, teraz povedzme na vedenie mesta a vytvárame si predpoklad, že nechajme to na nich, nech za nás rozhodnú.

Mám pocit akoby ľudia nedostávali ani informácie, čo sa v samospráve deje.

Povedal by som, že komunikačné stratégie máme ešte z minulého storočia. Čosi sa vyvesí na tabuľu alebo vyhlási mestským rozhlasom. Nastalo nové obdobie, tak by mali prísť aj nové komunikačné stratégie. Je dobré, že v mnohých mestách sa prejavilo participatívne plánovanie.

Participáciou myslíte, že ľudia napríklad spoločne rozhodujú o tom, kam sa investujú peniaze v meste?

Poznáme mnohé príklady obcí a miest, kde si spravili svoje stratégie a komunikovali ich aj s nejakými mimovládnyimi inštitúciami, aj s občanmi. Dali im možnosť vyjadriť sa k strategickým dokumentom a na základe toho si potom budú robiť volebné programy.

Niekde sa možno naozaj snažia diskutovať na verejnosti, predsa len aj na webových stránkach sa otvárajú možnosti. Tieto metódy treba využívať viac, keď politikom ide o to, aby boli znova zvolení, a aby ich prácu bolo vidieť.

Existujú nejaké prieskumy o tom, či ľudia vôbec vedia, čo patrí do kompetencií obcí, štátu, VÚC? Vedia rozoznať, kto je za čo zodpovedný? Napríklad, keď v obci nefunguje zdravotníctvo.

Keď sme ešte pripravovali stratégie, bolo to tak 50:50. Vedeli, čo je asi úlohou samosprávy, obcí alebo vyšších územných celkov. Veľká časť povedala, že nemá nedostatok informácií. Niekedy mi to však pripadá, že nedostatok informácií je len výhovorka, že sa o to nezaujímam. Dnes sa dá veľa informácií získať, keď chceme. Na druhej strane je pravda, že aj zo strany politikov je informovanie verejnosti nedostatočné. Je to únavná práca, robiť každý mesiac tlačovky. Niekde to robia, inde nie. Je ťažké ako poslanec komunikovať každú chvíľu s občanmi. V menších obciach sa tomu nedá vyhnúť, lebo tam sa stretnú s ľuďmi na ulici. Ale vo väčších mestách, kde máte šesť volebných obvodov, tak občania mnohokrát ani nevedia, koho volili, kto ich zastupuje. Možno to je podnet pre zmenu volebného systému, aby bol napríklad jednomandátový, a ten človek by bol potom viditeľný.

Čiže obyvatelia by volili v jednom obvode iba jedného poslanca?

Áno. Ale tu možno narazíme na politické strany. Aj to sú však spôsoby, ako sa priblížiť občanovi. Tam, kde samospráva funguje, narastá dôvera a primátori a starostovia boli zvolení viackrát po sebe, čo je výhoda aj pre mestá alebo obce, lebo potom väčšinou rastú rýchlejšie, ako keď sa tam každé štyri roky mení garnitúra. Nie je seriózne, ak chcú prísť politici na jedno volebné obdobie, lebo za tie štyri roky toho toľko nespraví. Mali by mať ambíciu pokračovať.

Hovorili ste aj o možnostiach podieľať sa napríklad na budovaní stratégií alebo materiálov. Myslíte si, že obce na Slovensku

majú dostatočný odborný a finančný potenciál pre takéto štúdie? Myslím, že to je hlavný problém aj v Rači, kde sa prijímajú rozhodnutia bez toho, aby boli vypracované kvalitné dopadové štúdie a materiály.

Samozrejme, že sa to dá robiť aj externe. Záleží to od toho, do akej miery sú schopní zobrať a zaplatiť dobrých ľudí, ktorí by to spravili. Tu si myslím, že existuje určitá rezerva. Sú mestá, ktoré pomaličky začínajú vypracúvať takéto stratégie, a sú verejné.

Čo sa týka väčších miest, myslíte si, že by bola lepšia decentralizácia, ak by mali mestské časti viac kompetencií?

To je citlivá otázka. Koordináciu musí mať magistrát. Kľúčový je dobrý systém prerozdelenia finančných prostriedkov. Druhá vec sú kompetencie strategického významu, ktoré by nemala robiť mestská časť, čiže rozvoj mesta, odpady, doprava. To sú veci, ktoré nemôžu robiť mestské časti, ale ostatné otázky záležia od vzťahu vnútorného usporiadania mesta. Bratislava je obec. Čiže de jure sú všetci Bratislavčania a de facto Račania, Ružinovčania.... Myslím, že najväčší problém je v peniazoch.

Hnutie k posilneniu právomocí mestských častí stále existuje.

Zákon o Bratislave by potreboval vynoviť. Viem, že sú dva návrhy, jeden magistrátny a jeden starostovský. Starostovia možno budú chcieť využiť svoj politický vplyv na to, aby trochu oklieštili magistrát, ale nemyslím si, že by mala z Bratislavy vzniknúť konfederácia mestských častí. Nevie si predstaviť, že by to dobre fungovalo. Aj obyvateľstvo sa výstavbou stále viac premiešava, čiže to nie je nejaká sústava sedemnástich častí, ľudia žijú, pracujú a sťahujú sa podľa toho, kde sa postaví aká vilová štvrť. Skôr si myslím, že magistrát by mal mať vplyv na mnohé veci, ale rozumne sa dohodol na rozdelení kompetencií.

Vnímate rezervy vo finančnom prerozdeľovaní medzi mestské časti?

Myslím, že treba hľadať model, aký sa spravil na centrálnej úrovni. Viem, že teraz dosiahli zhodu, ale je treba nastaviť nejaký vzorec podľa typov kompetencií, podľa problematiky a veľkosti mestských častí - nejakých normálnych kritérií, aby to bolo merateľné.

Pevné údaje, na základe ktorých sa povie, ako sa balík rozdelí. Tak, ako sme to spravili na centrálnej úrovni, že daň z fyzických osôb sa delí 70 % tým, 23% tým a 6% tým a ostatné sa robí nariadením vlády. „Naria-

dením vlády“ si predstavujem štatút, ktorý povie ten vzorec. Vzorec si vydiskutujú, a potom ako prichádzajú peniaze, rozdelia si ich do mestských častí.

Nie je to tak, že do samosprávnej politiky prichádza ešte stále veľa poslancov, ktorí nemajú veľkú znalosť o tom, ako bude vyzerať výkon funkcie, nemajú ani odborné ani vedomostné zázemie, a potom starostovi alebo úradu nemôžu robiť zodpovedajúci protipól, nemôžu byť partnermi...

Určite to je problém. Keď niekto kandiduje ako nezávislý, väčšinou musí povedať, prečo kandiduje a čo vie. Problém vidím u kandidátov politických strán. Pre mňa je doteraz zvláštne, že politické strany si nevychovejú svojich politikov. Tam vidím najväčšiu rezervu. Keď som členom strany, ktorá má nejaké hodnoty a priority, mali by sa prejavovať v prístupe k veci na centrálnej aj na lokálnej úrovni. Strany možno povedia, že nemajú peniaze, že systém je iný, ale prečo nechcú zmeniť ten systém? Keď povie centrála, že privatizácia a súkromné vlastníctvo sú lepšie, obdobnú filozofiu by mali hájiť aj na lokálnej úrovni.

A u nás to tak asi nie je...

Nie je to tak, a dokonca strany zvyknú vysvetľovať, že ich komunálna politika nezaujíma, že je úplne autonómna. Potom je to naozaj o tom, kto sa kam a ako pretlačí.

Existujú u nás vôbec nejaké mechanizmy na vzdelávanie nezávislých kandidátov? Ved' tí sú často tiež veterinári, psychológovia...

Nemôžete ich donútiť, aby sa vzdelávali. Keď také isté typy idú v mene politických strán, potom rozhoduje, kto je známejší, ľudskejší... Ale komunálni, regionálni politici nemôžu byť platení, keď ich je na Slovensku 25-tisíc, ťažko sa to dá financovať. Trend vo Švajčiarsku je, že tam zvolia sedem „radných“, a tí sú profíci. Každý má na starosti nejaký segment, povedzme primátor má kultúru, keďže reprezentuje mesto. A potom existuje veľké zastupiteľstvo, ktoré háji záujmy všetkých obyvateľov.

Ako sa zabezpečuje v zahraničí odborná úroveň poslancov?

Vzdelávanie, semináre, školenia... Je k dispozícii literatúra. Možnosti sú. Aspoň možnosti.

Aj na Slovensku?

Ja viem, že SDKÚ chce založiť inštitút. Aj SMK, aj DS mali malé nadácie na semináre... ale skôr mi pripadá, že je to

na báze dobrovoľnosti. Veľké strany ako-by vzdelávanie trochu podceňovali. Kedysi v 90-tych rokoch sa o tom viac rozprávalo, potom nastal väčší pragmatizmus a trochu sa na to zabudlo. Niektoré strany v Európe vzdelávajú svojich politikov a niektoré povedia, nech sa vzdelávajú sami. Ale potom by mali mať minimálne nejaké pravidlá, aby sa do funkcií nedostávali ľudia, ktorí na to nemajú. Podľa mňa aj strany by mali mať záujem, aby vyhrávali vo voľbách s kvalitnými ľuďmi, a tým znemožňovali, aby sa stále rozširovalo spektrum nezávislých. Keď sa budú strany správať ako dinosaury, budú postupne strácať popularitu. Čiže je to aj o pude sebazáchovy.

Čiže je to aj o zodpovednosti politických strán, nielen samotného mesta?

Isteže. Veď kandidujú predstavitelia politických strán. Môžu aj nezávislí, ale v zásade politické strany nominujú svojich ľudí. Myslím, že previazanie centrálnej politiky, ktorá robí rámcové podmienky pre fungovanie miest a regiónov, s regionálnou a komunálnou politikou by malo byť úplne prirodzené.

Viete spomenúť nejaké riešenia zo samospráv, ktoré vás zaujali alebo príklad dobre fungujúcej komunity, kde je dobrá komunikácia úradu s občanmi?

Napríklad v Šali sa zmenila situácia, je tam veľmi dobrá komunikácia s obyvateľmi na všetkých možných úrovniach, sú vťahovaní do procesov. Ľudia sú veľmi dobre informovaní. Skrátka, je to transparentná samospráva. Tým pádom sa zužuje pole pôsobnosti pre tých, ktorí chcú ohovárať.

Ako nastala táto zmena v Šali? Čomu to pripisujete?

Došlo tam k výmene vedenia mesta, a to prišlo s novou stratégiou. Uvidíme, ako to voliči ocenia.

Môžete popísať, čo by mali ľudia vyžadovať od svojho poslanca? Ako prebieha v zahraničí vzťah poslanca a voličov?

Keď niekto chce ísť do verejnej funkcie, mal by vedieť, prečo tam chce ísť, čo chce zmeniť, čo sa mu nezdá. Poslanci by mali mať záujem viac komunikovať s voličmi. Tie formy sú rôzne. Možno množstvo z nich komunikuje na ulici alebo sa niekde stretávajú.

Zo začiatku boli ambície robiť stretnutia s občanmi každý týždeň... ale ľudia neprídu. Veď pracujú celý deň, potom sa majú ešte večer obliecť a ísť niekam? Je treba nájsť kanál na to, aby občan mal možnosť komunikovať. V Čechách mali napríklad na sídliskách akoby vystrčenú ruku, nejaký bod, ktorý nielenže organizoval údržbárske, čistiace práce, aby to nemuseli robiť centrálné technické služby, ale zároveň to bolo miesto, kde ľudia mohli dať podnety. Komunikátorov robili väčšinou angažovaní penzisti, ktorí si nevedeli predstaviť život bez práce a raz za týždeň si sadli s prednostom a prešli si všetky podnety občanov. Je to o vzťahoch. Kto to chce robiť, má dnes toľko možností, že to môže robiť dobre. Kto ide do politiky na komunálnej úrovni, mal by rátať s „fulltime jobom“ na 12 hodín denne.

Môžeme nájsť modely v zahraničí, kde sú miestni poslanci platení na plný úväzok?

Povedzme, v tom Švajčiarsku sú to „radní“. Inak to býva rôzne - niektorí poslanci sú platení, niektorí nie. Často sa poslancami stanú ľudia, ktorí už „sú za vodou“, a teraz chcú ísť na pár rokov robiť toto, lebo už majú zarobené, majú rentu alebo im dobre funguje podnik. Tragédiou je, keď má ísť niekto do politiky, aby sa uživil. Mám pocit, že na Slovensku sa k moci dostávajú vplyvní ľudia, ktorí ju chcú využiť vo svoj prospech, hlavne na samosprávnej úrovni.

Nemôžem vylúčiť, že to tak nie je vo veľkej časti sveta. Politika je, bohužiaľ, už raz taká. Preto je to lepšie v decentralizovaných štátoch, kde je miera kontroly naozaj väčšia. Napríklad v severských štátoch. Vo Švédsku pridete na úrad a máte možnosť vypýtať si od zamestnanca úradu výpis telefonátov z jeho mobilného telefónu. Na výkaze zistíte, ktoré hovory mal úradné, a ktoré nie. Alebo zamestnanci musia každý mesiac doložiť, koľko mailov dostali, na koľko odpovedali a kedy. Mnohí si nevedomujú, že práve toto vytvára esenciu na to, aby ich nikto neohováral. Množstvo slušných ľudí odišlo z politiky, lebo nechceli znášať ohováračky. Ale, samozrejme, pre mnohých ľudí je to priestor na to, aby uchopili moc a aby zrealizovali nejaké svoje sny a plány.

Alexandra Vavrová, Zuzana Wienk

O koľko si vlani prilepšili zástupcovia ľudu

Odhad odmien račianskych poslancov uverejnený v minulom čísle bol podhodnotený. Poslanci sa odmeňujú podstatne „výdatnejšie“.

Hneď po prevzatí funkcií si navýšili odmeny a v roku 2007 si nechali vyplatiť 3 977 934 korún. Spolu so starostom stáli račiansku kasu vyše 5,5 milióna korún. Starostovi politika zabezpečila niekoľkonásobne vyšší príjem ako podnikanie, ktorému sa venoval predtým.

Schvaľovanie odmien pre starostu Jána Zvonára za 4. štvrťrok 2007 sa vymykalo zvyklostiam. Predseda Rady MZ Martin Jóna totiž prvýkrát v materiáli pre poslancov **zdôvodnil**, prečo navrhuje pre starostu odmenu vo výške polovice jeho štvrtročného platu. Prítomní občania však zdôvodnenie nepočuli, pretože poslanec Jóna prečítal len samotný návrh. Odmeny zastupiteľstvo schválilo bez toho, aby o nich niekto chcel diskutovať. Jediným poslancom, ktorý za odmeny starostu nezahlasoval (zdržal sa hlasovania), bol Jozef Bratina.

Podľa dôvodovej správy poslanci schválili 130 500 korún ako odmenu pre starostu Jána Zvonára za 4. kvartál 2007 za:

1. Aktívnu účasť v Regionálnom združení starostov mestských častí pri spracovaní nového návrhu na prerozdelenie príjmov miestnych daní Hlavného mesta na mestské časti Bratislavy, čím bol dosiahnutý zvýšený plánovaný príjem roku 2008 o 28 miliónov korún.

2. Dosiahnutie zrušenia rozhodnutia Krajského stavebného úradu mimo odvolacieho konania vo veci nariadenia odstránenia stavieb nachádzajúcich sa na ulici Pri Šajbách 4 vlastníkovi MČ Bratislava Rača.

3. Aktívnu prípravu, účasť a reprezentáciu MČ na kultúrnych, spoločenských a športových podujatiach, menovite predvianočné a novoročné stretnutia, otvorenie viacúčelovej športovej plochy na Tbiliskej ulici a organizácia čistenia areálu bývalého Nemeckého kultúrneho domu.

Možno by bolo vhodné ešte upresniť, že:

1. Zvýšený príjem z daní je spôsobený novými pravidlami prerozdelenia daní medzi mestom Bratislava a jeho mestskými časťami. Daň z príjmov sa v tomto roku delí: 30 % pre mestské časti a 70 % pre mesto (predtým 20:80), daň z nehnuteľností naopak, už nezostáva celá Rača, ale polovica pôjde po novom mestu. Regionálne združenie schválilo ešte solidárne príspevanie menším mestským časťam - Rača „prispieva“ čiastkou okolo 215-tisíc korún (resp. o túto čiastku má nižší príspevok). O zmenách rozhodovala väčšia skupina, zložená zo zástupcov všetkých mestských častí a mesta. Podiel starostu Zvonára na odsúhlasení nových pravidiel je ťažké posúdiť.

2. Fair-play v Rači sa nepodarilo zistiť, v čom spomínané zrušenie rozhodnutia KSÚ je také vymykajúce sa pracovnej náplni starostu.

3. Je možné pochybovať o účelnosti využívania pracovníkov miestneho úradu (v ich pracovnej dobe?) na upratovacie práce, ktoré by zvládli robiť aj menej kvalifikovaní ľudia. Čo sa týka odmeňovania za účasť a reprezentáciu MČ na podujatiach, ktoré účasť starostu spoločensky vyžadujú, je prekvapivé, že starosta neprotestoval proti návrhu odmeniť ho za túto aktivitu.

V tabuľke prinášame sumy, ktoré poslanci v roku 2007 dostali od Rače za svoju prácu. V prípade Rafaela Rafaja ide aj o peniaze za vykonávanie funkcie vicestarostu. Sumy nezahŕňajú príjmy, ktoré niektorí poberajú ako napr. mestskí poslanci od mesta.

Peter Kunder

	Poslanec	Ročná odmena	Volebný obvod*
1	Mgr. Rafael Rafaj	640 417	2
2	Martin Jóna	239 215	1
3	MUDr. Jana Radošinská	150 016	3
4	Ing. Roman Žitný	131 159	2
5	Rudolf Ivčič	130 017	2
6	Cyrl Sekerka	128 047	4
7	PhDr. Katarína Zvonárová	124 062	4
8	Ľubomír Krampľ	122 233	2
9	RSDr. Ladislav Nedeliak	119 531	1
10	Ing. Milan Jurečka	114 058	1
11	Martina Rovenská	112 760	1
12	JUDr. Juraj Madzin	106 420	2
13	Eva Červenková	105 377	2
14	Jozef Mórič	100 968	1
15	Doc. Ing. Michal Krištofič, PhD.	100 820	2
16	Anna Novotná	97 075	4
17	Ing. Milada Dobrotková	95 616	2
18	Ing. Jozef Házy	95 315	3
19	Ing. Peter Demečko	91 657	4
20	Mgr. Peter Pilinský	89 943	2
21	PaedDr. Jozef Bratina	89 565	3
22	Fedor Čerňan	88 543	1
23	Ing. Juraj Polakovič	87 715	2
24	Mária Vraníková	83 565	3
25	Ivan Janečka	83 065	3
26	Miloš Mátuš	82 533	2
27	Ing. arch. Milan Andráš, PhD.	82 231	3
28	Eduard Brychta	82 227	2
29	Ladislav Vöröš	82 105	1
30	Ing. Tibor Krekovič	81 643	3
31	Ing. Pavol Švarc	81 453	1
32	Štefan Jakab	79 471	4
33	Helena Krajčovičová	79 112	4

* **1. volebný obvod:** „koniec Rače“ (od Devianskej); **2. volebný obvod:** „zvyšok“ Rače; **3. volebný obvod:** Krasňany; **4. volebný obvod:** Rendez.

Ročný plat Jána Zvonára (aj s odmenami), ktorý dostal za výkon funkcie starostu v roku 2007 možno odhadnúť na 1 566 000,- Sk. Zvonár ešte poberá plat ako poslanec NR SR - ďalších vyše 600-tisíc korún ročne. Značne si prilepšil - ešte ako podnikateľ mal za celý prvý polrok 2006 príjem 135-tisíc.

Rača môže mieniť, no investor zmeniť

V Rači sa má čoskoro začať výstavba Radničného námestia. Toľko očakávané spoločensko-kultúrne-obchodné centrum môže Račanov ešte potrápiť a vyjsť riadne drahú. Dôvodov je hneď niekoľko. Prepletence zmlúv, meniaci sa investori, nepresné vyhlásenia starostu, rozdielne architektonické projekty.

Cirkusom a atrakciám odzvonilo. Prevažne trávnatá plocha, ktorú ohraničujú ulice Detviarska, Rustavelliho, Závadská a Púchovská, sa má totiž v blízkej budúcnosti premeniť na nové spoločenské centrum Rače.

Pozemky, na ktorých má námestie vyrásť, Rača predala za 3 000 korún za meter štvorcový. Rozhodnutie padlo na rokovaní zastupiteľstva v septembri minulého roka. Starosta Ján Zvonár vtedy tvrdil, že Rača nemá inú možnosť, ako uzavrieť zmluvu s dohodnutým investorom. Na pozemky podľa neho „podpísal nájomnú zmluvu ešte bývalý starosta a dal súhlas na výstavbu“.

Ako to bolo naozaj? Zámer „Nového centra Rače“ schválili bývalí poslanci ešte v roku 2005. Vtedajší starosta Pavol Bielik podpísal rok na to a tesne pred voľbami bez vedomia zastupiteľstva zmluvu, v ktorej zaviazal Raču v budúcnosti prenajať pozemky spoločnosti Greenlight Development, s. r. o. Tá na nich mala vystavať centrum na základe už hotovej a schválenej projektovej štúdie z roku 2005.

Ján Zvonár také podmienky odmietal: „Túto alternatívu som ja považoval za absolútne nevýhodnú. Preto som trval na tom, že budúci investori si musia tieto pozemky kúpiť.“ Nevedno v čom mala byť alternatíva nevýhodná, pretože s následným odpredaním pozemkov súhlasil v podpísanej zmluve o budúcej zmluve už Pavol Bielik. Pozemky sa teda predali. Avšak zmluva, ktorú podpísal Ján Zvonár, môže priniesť ešte nepríjemné prekvapenia.

Predali menej a inému

Bývalý starosta Bielik uzavrel „predbežnú“ zmluvu so spoločnosťou Greenlight Development, s. r. o. Zvonár však pozemky na projekt námestia predal spoločnosti Intercom Development, s. r. o.

Tá síce vlastní firmu Greenlight, ale ide o dve od seba nezávislé právnické osoby. Intercomu sa teda Rača prostredníctvom Pavla Bielika ničím dopredu nezaviazala. Starostov hlavný argument „nutnosti“ odpredaja pozemkov práve tejto firme tak stráca opodstatnenie. Poslancom teda pri

Pavol Bielik
2006

Ján Zvonár
2007

podpísal zmluvu o budúcej zmluve na prenájom pozemkov s povinnosťou nájomcu pozemky neskôr odkúpiť

podpísal predaj pozemkov

Greenlight Development, s. r. o.

INTERCOM
Development, s. r. o.

Ivan Kmotrík - 85 % podiel

Intercom Development je jediným vlastníkom Greenlight Development

prevzal "projekt"

INFOGRAFIKA:
Rastislav Diovčoš

predložení návrhu na odpredaj pozemkov nehovoril pravdu.

Kúpna zmluva sa navyše od pôvodnej zmluvy z ostatného volebného obdobia líšila aj výmerou pozemkov. Investor totiž kupuje menej. Nejde už o plochu 22 049 m², ale len o 15 482 m².

Výhodný predaj?

Zastupiteľstvo odsúhlasilo predaj pozemkov za 3 000 Sk/m². „Cena pozemku závisí od toho, čo na tom pozemku bude stáť. Záleží to od investičného zámeru, od komerčnosti stavby,“ hovorí Viktor Nižňanský, bývalý splnomocnenec vlády pre decentralizáciu samosprávy. Pozemky Radničného námestia majú oveľa vyššiu hodnotu. A nielen preto, že na nich majú stáť aj stavby vytvárajúce komerčné centrum. Táto suma je podľa nášho realitného prieskumu na račianske pomery prinízka. Trhové hodnoty sa pohybujú medzi 5 a 6 tisícami korún za meter štvorcový.

Nízku cenu starosta vysvetľoval tým, že spoločnosť po vybudovaní centra vráti „asi 60% pozemkov“ Rači, aby „mohli slúžiť verejnosti“. O vrátené pozemky sa bude musieť starať mestská časť a spoločnú kasu to bude stáť peniaze navyše. Tie by sa zúčtovali, ak by samospráva pozemky prenajala. Táto možnosť je však viac ako neistá z dôvodov, ktoré rozoberáme nižšie v texte.

V dohode vyplývajúcej priamo z kúpnej zmluvy sa majú mestskej časti vrátiť tie časti pozemkov, ktoré „nebudú zastavané v rámci stavebnej činnosti realizovanej v dôsledku

projektu“ alebo nebudú nevyhnutne tvoriť súčasť vybudovaných objektov. A to za symbolickú 1 korunu. Presnú špecifikáciu a výmery pozemkov má spoločnosť predložiť najneskôr do dvoch mesiacoch po ukončení výstavby.

V podpísanej zmluve teda nie je žiadna zmienka o starostom odhadovaných 60-tich percentách. Rači sa tak môže vrátiť oveľa menšia (alebo aj väčšia) časť. Poslanci však schválili predaj pozemkov bez toho, aby túto informáciu poznali. A bez nej sa vôbec nedá posúdiť výhodnosť ceny, za ktorú pozemky predali.

Nie je isté, ako bude centrum vyzeráť

Pri odpredaji sa starosta Zvonár odvolával na schválený investičný zámer z roku 2005. Ten bol popísaný aj v predajnej zmluve k pozemkom. „Z textu zmlúv a z dokumentov, na ktoré odkazuje štúdia, je úplne jasné, aký projekt má byť realizovaný a aký je asi jeho rozsah,“ tvrdí Martin Štoffa, právnik združenia Via Iuris. „V zmluve však mohlo a malo byť aj to, že predaj sa uskutočňuje iba na účel realizácie konkrétneho opísaného projektu, a v prípade, že sa nezrealizuje alebo zmení, tak predávajúci má právo od zmluvy odstúpiť.“ Táto poisťka však v zmluve nie je. Ak sa investor rozhodne projekt zmeniť, Rača už pozemky nikdy nezíska späť.

Kúpnu zmluvu podpísala spoločnosť Intercom Development v októbri. Od decembra 2007 však leží na miestnom úrade v Rači iný projekt pre Radničné námestie, od iných autorov. Žiadne úradné rozhodnutie, či po-

volenie na realizáciu výstavby zatiaľ Rača nevydala. Jeden zmluvný bod však hovorí, že predávajúci sa zaväzuje podporiť realizáciu projektu. „Z textu toho ustanovenia vyplýva, že Rača má podporovať len opísaný projekt, o ktorom je kúpna zmluva, a teda žiadny iný projekt, resp. jeho zmenu, už podporovať nemusí,“ vysvetľuje Martin Štoffa. „Zastávame názor, že keďže s prípadnou zmenou projektu nie je v zmluve výslovne spojený následok jej neplatnosti, resp. možnosti odstúpenia, tak ani po zmene projektu nie je možné zo strany mestskej časti podniknúť nejaké kroky k napadnutiu zmluvy.“

Spoločnosť Intercom Development teda nie je viazaná realizáciou schváleného projektu. Môže konať, ako sama uzná za vhodné a pôvodný nápad obmeniť alebo vytvoriť čosi úplne nové. Investorove stanovisko sa nám do uzávierky nepodarilo získať. Po pôvodnom odmietnutí poskytnúť akékoľvek informácie vyjadrenie predsa prisľúbil. Svoj prisľub však nedodrжал a pri urgencii znovu odmietol informácie poskytnúť.

Lenka Ďurajková, Alexandra Vavrová

KOLKO DOSTANE RAČA ZA POZEMKY?

RAČA NEBOLA MAJITEĽOM, ALE LEN SPRÁVCOM POZEMKOV. PRETO BOLA PREDAJNÁ SUMA, TAKMER 46,5 MILIÓNOV, ROZDELENÁ NA DVE ČASTI. 45 % PRIPADLO MESTU A 55 % MESTSKEJ ČASTI RAČA, TEDA NIEČO VYŠE 25,5 MILIÓNA.

ALIANCIA FAIR-PLAY

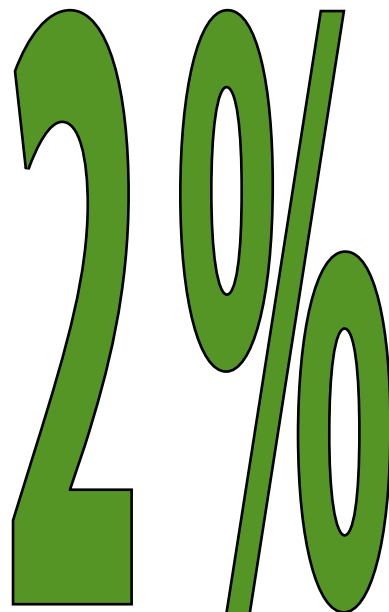
Radi by ste podporili Fair-play v Rači?

Využite možnosť venovať nám 2% dane z príjmu. Podporíte vzdelávanie mladých žurnalistov a vaše noviny, do ktorých prispievajú.

Ak nevíete ako na to, navštívte www.fair-play.sk.

Pre skúsenejších len naše údaje:

Aliancia Fair-play, o.z.; Páričkova 18; 821 08 Bratislava
IČO: 318 101 95; Právna forma: občianske združenie

Zákazky pre poslancov

Podrobný prehľad faktúr, ktoré mestská časť Rača uhradila v ostatnom roku, je zaujímavým čítaním. Ukáže napríklad aj to, že takmer dva milióny korún zo spoločnej kasy putovali do firiem blízkych dvom poslancom.

Na základe vyhlášky sa každoročne musia vo verejných objektoch kontrolovať technické zariadenia. V poslednom roku robila drvivú väčšinu takýchto revízií pre Raču firma EPQ, s.r.o., ktorá je blízka račianskemu poslancovi Jurajovi Madzinovi. Ten vo firme pôsobil do 29. mája 2007 ako spoločník, konateľ a štatutárny orgán firmy, dnes zastáva funkciu riaditeľa.

Revízie a následné opravy elektrickej inštalácie zrealizované touto firmou v ostatnom roku vyšli Raču na vyše 700 tisíc korún. Nejde teda o malé čiastky. Pritom zoznam slovenských firiem, ktoré majú oprávnenie vykonávať takéto kontroly, sa ťažko zmestí na dve strany formátu A4.

ElectroProgresQuality - EPQ, s. r. o.	
Revízie technických zariadení (elektrické, plynové, tlakové)*	880 000 Sk
Kontrola bleskozvodov*	576 000 Sk
Iné opravy a nákup materiálu*	300 000 Sk
* za rok 2007	

Vedúci oddelenia správy majetku Ivan Kalavský (od mája 2007) preto inicioval návrh na nové nariadenie, a to už údajne leží na miestnom zastupiteľstve (pozn. redakcie: do programu rokovania zatiaľ zaradené nebolo). Podľa neho firma, ktorá vykonáva revíziu technických zariadení v objektoch samosprávy, nebude môcť zároveň odstraňovať nedostatky zistené týmito revíziami.

Račianske zákazky pre „poslancovu“ firmu nekončia revíziami a opravami. Koncom novembra inštalovala firma osvetlenie na ihrisku za 67 929 korún, ktoré Rača vybudovala na Tbiliskej aj s pomocou dotácie vlády. Riaditeľ firmy Madzin pritom ako poslanec hlasoval za vyčlenenie peňazí z rozpočtu Rače na výstavbu tohto ihriska. Vedel už vtedy, že bude mať na ňom aj iný záujem?

„Klan“ Kramplovcov v Rači

Lubomír Kramppl a jeho firma Kramppl & Co je tiež jedným z dodávateľov tovaru pre miestnu časť. O dôležitom po-

FOTO: Peter Kunder

Prednostka miestneho úradu Dagmar Kramplová je šéfkou račianskych úradníkov. Jej podriadení majú kontrolovať o. i. aj to, či obchody s firmou jej manžela (račianskeho poslanca Kramppla) sú efektívne.

stavení poslanca sme už písali v predchádzajúcich číslach. Navyše, jeho manželkou je Dagmar Kramplová, zastávajúca funkciu prednostky miestneho úradu, ktorá nesie konečnú zodpovednosť za chod úradu. Z tohto vzťahu preto vyvstávajú otázky, ako sa Rača bráni pred možným konfliktom záujmov prednostky, a či napríklad na úrade existujú písomné pravidlá, ktoré by konfliktu zabránili.

Kramppl & Co - Lubomír Kramppl	
Hodnota tovaru a služieb dodaných v r. 2007 pre MČ Rača	113 000 Sk

Medzi dodávaným tovarom sa nájde aj 21 tisíc jednorazových pohárov s račianskym logom v hodnote 62 tisíc Sk, ktoré úrad nakúpil v priebehu dvoch mesiacov. Najzaujímavejšou je však faktúra na potlač kartónových obalov, tlač desiatich tisícov letákov „TV Rača“, potlač dresov a výrobu plagátov v hodnote 8690 korún. Všetok tovar bol podľa dodacích listov prevzatý v posledný augustový deň, písomne objednaný bol však podľa záznamu až tesne pred Via-

nocami, a to dokonca po vystavení faktúry. O problematike tohto postupu píšeme na prvej strane.

Konflikt záujmov?

Ivan Kalavský k zadávaniu zákaziek firmám príbuzných, či spriatelnených osôb povedal: „Najprv si spravíme prieskum trhu a zákazku zadávame podľa najvýhodnejšej ceny“. Podľa slov úradníčky z ekonomického oddelenia sa vždy pred zadávaním zákazky konkrétnej firme uskutočňuje vnútorná súťaž viacerých subjektov.

Zákazky pre firmy poslancov budú vždy vyvolávať legitímne otázky. Podozrenia z neférovosti tohto vzťahu by mohol vyvrátiť napríklad nový spôsob zverejňovania cieľov, na ktoré sa plánujú použiť financie z rozpočtu mestskej časti. Jednotlivé položky by kontrolovali sami občania Rače, ktorí majú pravdepodobne lepší prehľad o aktuálnej ponuke na miestnom trhu. Inšpiráciou k vyššej transparentnosti by mohla byť samospráva mesta Šaľa. Mesto sa na svojej webovej stránke rozhodlo zverejňovať všetky faktúry týkajúce sa výdavkov na pracovníkov mestského úradu a tiež celkového hospodárenia mesta s rozpočtom.

Dominika Kunertová, zw

Záhľadné účtovanie

(pokračovanie z 1. strany)

Ceny potravín sú zaznamenané iba na dodacom liste, ktorý sa odovzdáva pri preberaní tovaru.

Daňová poradkyňa tvrdí, že samotná objednávka nemusí obsahovať presný popis tovaru: „Je to duplicita, keď niekto má aj zmluvu s konkrétnymi vecami, aj objednávku. V podstate je to zbytočné, ak je už všetko ošetrené v zmluve.“

To však neplatí v prípade, keď sa objednáva tovar, ktorý v zmluve zahrnutý nie je, prípadne sa objednáva za iné, než zmluvné ceny. V niektorých dodacích listoch dokonca vôbec nefigurujú potraviny, ale čistiace prostriedky. „Ak sa objednáva iný tovar, tak to nie je v súlade so zmluvou. Ak to má byť súčasťou zmluvy, tak by sa mal spraviť nejaký dodatok k tej zmluve, lebo on keď má tú zmluvu podpísanú, tak z tej zmluvy vyplývajú zmluvné podmienky. Ak chce objednávať iný tovar, tak si musí objednať objednávku,“ povedala daňová poradkyňa.

Kontrolór Rače: Systém nefungoval dobre

„Chyba spočíva v tom, že v tom období nebol dôsledne uplatňovaný systém vnútornej kontroly, ktorá sa musí realizovať na úrovni účtovných jednotiek. Je to systém predbežnej a priebežnej kontroly,“ povedal kontrolór mestskej časti Vladimír Medlen. On vraj vykonáva až následnú kontrolu financií, ako aj tohto systému: „Kontrolujem tento mechanizmus. To už potom, keď budem robiť účelovú kontrolu. Mám plán kontrol, ktorý je účelovo na niečo zameraný.“ Nami odhalené chyby sám zatiaľ nezaregistroval.

Označil ich však za vážne a systémové: „Systém nefungoval dobre.“ Situáciu sa Medlen pokúsil riešiť po svojom nástupe na miesto račianskeho kontrolóra. „Práve na môj popud, na môj pokyn boli vypracované nové smernice na výkon predbežnej a priebežnej kontroly,“ povedal. Nová smernica vraj platí od júla 2007 a v súčasnosti je aplikovaná do praxe. Nami analyzované faktúry a objednávky však naznačujú, že ani nové pravidlá situáciu nezlepšili. Spomínané problémy sa nevyskytovali iba v prvej polovici roka 2007, ale až do konca.

Tovar dodaný Rači	Cena v Sk (s DPH)		
	zmluva	faktúra	hypermarket
Smotana na šľah.	16,50	31,00	27,90
tvoroh - 250 g	25,30	29,00	24,90
niťovky	13,09 (250 g)	17,50 (400 g)	17,90 (250 g)
maslo čerstvé	46,60 (250 g)	28,00	24,90
majonéza	478,40 (10 kg)	50,00 (kg)	
rascový chlieb	26,18 (1,5 kg)	38,00 (1 kg)	33,50 (1 kg)
vajcia	2,50	3,70	2,70
strúhanka	9,30 (500 g)	27,00 (1 kg)	
jablká - 1 kg	15,40	33,00	24,90
tarhoňa - 500g	24,50	40,00	
párky obyčajné	55,93	68,00	
kurča čerstvé	108,96 (1,6 kg)	69,00 (1 kg)	

Výber cien, za ktoré firma Marián Čuhák predáva potraviny Rači. V poslednom stĺpci sú náhodne sledované ceny v supermarketoch.

Efektívita nákupu

Marián Čuhák dodáva v Rači potraviny už od jesene 2004, kedy s mestskou časťou uzavrel zmluvu. V nej boli presne vymenované potraviny, ktoré bude pre Raču dodávať a tiež ich cena. Reálne vyfakturované ceny sa však od zmluvných výrazne odlišujú. Je pochopiteľné, že ceny potravín boli v roku 2004 nižšie, ale zmluva ich povoľuje meniť len po vzájomnej dohode oboch strán a písomnou formou. Od úradu sme však žiadne zmluvné dodatky napriek našej žiadosti nedostali. Buď teda neexistujú a ceny mali byť stále rovnaké alebo nám úrad zmeny zamätal. Štúdium faktúr odhalilo, že jeden dodatok predsa len existuje – a to z 1. decembra 2007. Buď teda starostov úrad existenciu dodatku pre Fair-play v Rači zatajil, alebo v evidencii zmlúv vládne chaos.

Porovnanie viacerých vyfakturovaných cien navyše ukázalo, že Rača v niektorých prípadoch nakupuje drahšie ako bežný smrteľník v hypermarkete. Porovnanie cien niektorých druhov potravín prinášame v tabuľke.

Napriek zmluvnej povinnosti dodržiavať uvedené ceny alebo ich meniť výhradne písomnou dohodou, ceny tých istých potravín výrazne kolíšu aj medzi jednotlivými faktúrami v priebehu krátkeho obdobia. 10. júla 2007 stál kilogram ryže 27 korún, 17. augusta už 29 korún. Podobne to bolo aj s inými potravinami, hovädzí krk napríklad dodali o mesiac neskôr s 12 korunovým rozdielom na kilo. Ceny potravín v obchode kolíšu, zmluva by však mala byť pre obe strany záväzná.

Logiku postrádajú aj ceny v rámci jednej dodávky. Napríklad litrové balenie oleja nakúpila Rača za 44 korún a desaťlitrové balenie tej istej značky za 450 korún. Nákup desaťlitrového balenia bol teda neefektívny.

Málo preukazné účtovníctvo nemusí nutne znamenať, že v Rači sa rozhadzujú peniaze. Jednoznačne však hovorí o značnom neporiadku v účtovníctve.

Emília Kormaníková, zw

Na rovinu...

... z cudzieho krv netečie?

Ak by sa niekto podujal vytvoriť rebríček najčastejšie spomínaných sťažností, ktoré zaznievajú od starostu a poslancov, určite by sa na vysokých priečkach ocitli tieto dva, voľne parafrázované výroky: v Rači niet peňazí nazvyš a zodpovednosť za tento stav nesie vedenie Pavla Bielika.

Tieto výroky pomaly začínajú fungovať ako zaklínadlá, ktorých pravdivosť už na zastupiteľstvách nikto neskúma. Presne takto fungoval scenár aj pri najväčšom minuloročnom predaji pozemkov. Starosta vystúpil s príhovorom, poslancom úrad doručil dve stručné „A4“ texty, ktoré obsahovali iba návrh ceny a všeobecné konštatovania, a predaj bol v priebehu niekoľkých minút odklepnutý.

Ako píšeme v článku venovanom tomuto predaju, poslanci sa nechali nachytať. Rača totiž voči kupcovi pozemkov nemala žiadne záväzky, ku ktorým by ju Pavol Bielik zaviazal, a predaj „odflákla“. Vôbec si totiž nezabezpečila, že investor má na pozemku postaviť projekt, ktorý úrad pozná, a pôdu predala bez toho, aby vedela posúdiť, či za ňu dostala zodpovedajúcu cenu. Posledne spomínaná hádanka sa rozlúšti až niekoľko mesiacov po dokončení projektu a Račanov tak môže čakať ešte veľmi nepríjemné prekvapenie.

Na mieste je otázka, kto je za toto zlyhanie zodpovedný. Úrad na čele so starostom, ktorý pripravuje podklady a má dohliadať na profesionalitu procesov? Alebo poslanci, ktorí v tomto prípade schvaľovali bez znalosti veci? Zodpovednosť je zrejme zdieľaná. Z miestneho rozpočtu prúdi takmer 120 tisíc eur mesačne advokátskej kancelárii, ktorá má Rači poskytovať právne poradenstvo. Podklady pripravujú rôzne oddelenia a Rača má aj vlastných právnikov. Riziká sa však dajú odhaliť aj bez právnej a odbornej pomoci. Sú totiž v zmluve priamo viditeľné. A boli by ich videli aj miestni poslanci, ktorí pochádzajú z rôznych povolání. Ak by si len dali návrh predložiť a trvali na tom, aby im úrad pripravoval kvalitné podklady.

Áno, práca poslancov môže byť náročná – orientovať sa v problematike, ktorá im nie je blízka, poznať chodníčky samosprávnej politiky a zásady profesionálnej práce, byť platnými partnermi starostovi a úradu, byť aktívni v komisiách a duchom prítomní na zastupiteľstvách. Áno, ak by si všetky tieto povinnosti dobre plnili a zabezpečovali zdravé financie komunity a výhodné zhodnotenie majetku, zaslúžili by si aj dobré odmeny.

Rozdiel medzi dobrým a zlým predajom môže vytvoriť priestor na rekonštrukciu školskej strechy alebo ho úplne znemožniť.

Volebný hlas má veľkú cenu. Hádam sa niekedy dočkáme toho, že si ho bude treba aj naozaj zaslúžiť. Nie je preto jedno, kto sedí v poslaneckej lavici a aké má skúsenosti. Nie je jedno, kto v komunite richtárči. Minimálne nie deťom, ktoré mohli mať funkčnú školu alebo bezpečné ihriská. Maximálne nie všetkým, ktorým mohlo vyjsť na opravu cesty alebo kvalitnejšie prostredie okolo seba.

Zuzana Wienk

Vydávanie novín je podporené z grantov od:

Open Society Institute,
Trust for Civil Society in Central & Eastern Europe

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

Tlač

a podpora:
Vox & Vopravil,
Ladomerská
Vieska 145

Ďakujeme za záujem

Ďakujeme za záujem a povzbudenie, ktoré nám prinášajú vaše listy, telefonáty a maily. Často nám v nich poskytujete dôležité informácie. To, že sa neocitnú hneď na stránkach Fair-play v Rači, je dané tým, že k našim (či vašim?) novinám chceme pristupovať čo najserióznejšie. Hlavné citlivé údaje si potrebujeme overiť. Vyžiadať si napr. úradné dokumenty, prediskutovať veci s prokurátorom, či právnikmi. To trvá istý čas.

Z vašich otázok viackrát zaznela obava, či to nechceme „zabaliť“. To iste nie. Naopak. Noviny Fair-play v Rači sú médiom, na ktorom učíme nádejných žurnalistov písať mestské (obecné) občianske noviny, ktorých jediným cieľom nie je len oslava starostu a zastupiteľstva (ako to často v komunálnej tlači býva). Veríme, že je to dobrá investícia.

Uvažujeme aj nad novými možnosťami distribúcie novín. Nie je totiž v našich možnostiach doručiť ich do všetkých schránok v Rači. Tiež nechceme, aby ostávali na všelijakých policiach zahádzané reklamnými letákmi. Veríme, že sa nám podarí vymyslieť systém, aby sa k Fair-play v Rači dostali predovšetkým tí, ktorých zaujíma.

V NASLEDUJÚCICH ČÍSLACH...

sa budeme venovať témam, ktoré sa nám nezmestili: ďalej sa budeme venovať rozpočtu. Chceme sa venovať aj téme pre Raču nevyhodných predajov nehnuteľností - a aj tým, ktorí z neho profitovali, či stále profitujú.

Rozhodli sme sa nezabudnúť ani na ZŠ Plickova. Zaujímá nás, kto nakoniec bude zo zrušenia školy profitovať. Zároveň sa ukazujú prvé nedomyslené následky jej zrušenia. Poslanci odhlasovali, že škôlka na Plickovej pretrvá ako samostatný subjekt. To znamená, že peniaze, ktoré sa teoreticky mali ušetriť na platoch vedenia, sa minú. Zároveň je vhodné sprevádzkovať škôlke kuchyňu, lebo kuchyňa v škole už nebude... Zaujímá nás, ako to dopadne a koľko to bude stáť.

Výnimočné ceny inzercie !!!

220,- Sk

je cena inzerátu tejto veľkosti...

Viac o inzercii nájdete na www.fair-play.sk/vraci. Kontaktovať nás môžete telefonicky alebo na inzercia@fair-play.sk

Fair-play v Rači - nezávislý občiansky mesačník. Nepredajné.

Vydavateľ: Aliancia Fair-play, o. z., Páričkova 18, 821 08 Bratislava

Tel./fax: 02 - 55 64 01 31 (od 10:00 do 18:00 h)

E-mail: redakcia@fair-play.sk; www.fair-play.sk/vraci

Šéfredaktor: Zuzana Wienk.

Redaktori: Peter Kunder, Lenka Ďurajková, Alexandra Vavrová

Rozširuje: Aliancia Fair-play, o. z. Registrované na MK SR: 3760 / 2007

Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafov, vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Zadané do tlače: 28. 2. 2008.